

"Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum"

JAARVERSLAG 2021

Statutaire naam : Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum
Rechtsvorm : Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
Vestigingsplaats : Amsterdam

Inhoudsopgave

	Blz.
Verslag van het Bestuur	2
Verslag van de Raad van Commissarissen	13
Jaarrekening 2021	17
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021	20
Toelichting op de balans	24
Toelichting op de staat van baten en lasten	29
Overige gegevens :	
Resultaatbestemming	34
Controleverklaring	35
Bijlagen	36

Verslag van het Bestuur

Hierbij treft u aan het jaarverslag van de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum (VNHSM). Het bestuur (Bestuur) en de Raad van Commissarissen (RvC) leggen verantwoording af over het jaar 2021. Het verslag tracht een zo compleet mogelijk inzicht te geven in de activiteiten, positie en organisatie van de VNHSM, opgericht in 1916. De jaarverslaggeving is opgezet volgens de richtlijn RJK C-1 (jaarverslaggeving kleine organisaties zonder winststreven). Het volgen van deze richtlijn stelt zowel leden van de VNHSM als externe geldgevers in staat een helder en transparant beeld te krijgen van de financiële huishouding van de VNHSM. Dit laatste is van belang voor onze leden, onze begunstigers en andere geïnteresseerden en voorts uiteraard ook ten behoeve van het verkrijgen van externe financiële middelen alsmede van (eventuele) verkrijgingen uit nalatenschappen.

Doelstelling

Blijkens de Statuten van de VNHSM is haar doelstelling als volgt:

1. *De Vereeniging stelt zich ten doel het bijeen brengen, in stand houden en uitbreiden van een verzameling voorwerpen, betrekking hebbende op de scheepvaart, zowel die van vroegere tijden als de hedendaagse, zomede op de aan beide verwante vakken, met het oogmerk deze verzameling in de gemeente Amsterdam voor het publiek ter bezichtiging te stellen.*
2. *Voorts heeft de Vereeniging ten doel het verrichten van alles wat kan strekken tot het verbreiden van kennis omtrent de vroegere en hedendaagse scheepvaart in de ruimste zin van het woord, door het houden van cursussen, voordrachten en demonstraties, het scheppen van gelegenheid tot het ontvangen van onderwijs en door alle andere wettige middelen, aan dit doel bevorderlijk, hetzij alleen, hetzij in samenwerking met andere instellingen, lichamen en personen.*
3. *De Vereeniging heeft niet tot doel bijdragen te verlenen welke worden aangewend voor de bestrijding van exploitatietekorten van de stichting: Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam.*

De uitgebreide collectie maritiem historische objecten, in eigendom van de VNHSM, wordt overwegend geëxposeerd in het Scheepvaartmuseum Amsterdam (het Museum). Soms worden voorwerpen tijdelijk in bruikleen gegeven aan andere instellingen (zie hierna op bladzijde 5).

De VNHSM biedt doorgaans aan particulieren en bedrijven volop mogelijkheden om actief bij het Museum betrokken te zijn. Voor de leden worden er exclusieve activiteiten rond het Museum en de collectie georganiseerd. Voorts draagt de VNHSM bij aan het verspreiden van maritiem historische kennis door middel van het actief voor gebruik aanhouden van een uitgebreide museumbibliotheek. In het afgelopen jaar en het jaar 2020 waren deze mogelijkheden als gevolg van de Covid-pandemie helaas beperkt. Uiteraard is getracht zo veel mogelijk op andere wijze met de leden en geïnteresseerden contact te houden. De periodieke uitgave van het ledenmagazine *Zee_magazijn*, de uitgave van een wetenschappelijk jaarboek en een uniek programma aan fellowships. Collectie, ledenactiviteiten en historische kennis vormen verder belangrijke elementen van de VNHSM.

Verwerving van baten

Baten worden onder meer verkregen, al of niet voor specifieke projecten of aankopen, uit contributies en vrijwillige bijdragen van de leden, bijdragen van andere fondsen en sponsors, legaten, schenkingen en erfenissen al dan niet in natura, overdracht van aankopen, gedaan door het Museum, toevallige baten en opbrengsten uit het vermogen.

ANBI-status

De VNHSM heeft de status van "Culturele ANBI". Giften aan goede doelen organisaties zijn aftrekbaar van het belastbaar inkomen als de instelling is aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Voor een Culturele ANBI geldt vooralsnog in het algemeen een verhoogde aftrekbaarheid (125% voor particulieren van eenmalige of periodieke schenkingen).

Bestuurlijke zaken/samenstelling bestuur

De VNHSM wordt bestuurd door een onafhankelijk en onbezoldigd bestuur. Het Bestuur dient conform de statuten te bestaan uit ten minste vijf (5) en maximaal zeven (7) leden. Thans bestaat het Bestuur uit vijf (5) leden en is als volgt samengesteld:

- de heer R.P.M. (Rutger) van Slobbe, voorzitter
- de heer M.R. (Michiel) de Brauw, penningmeester
- mevrouw mr. A.M.J.M. (Annerie) Ploumen, secretaris
- mevrouw mr. L.P. de Hon (Laurence), bestuurslid Leden/Fondsenwerving

- de heer drs. C.J.-A.E.M. Sassen (Clemens), bestuurslid Leden/Fondsenwerving
- vacature: bestuurslid Collectie, ad interim dit jaar informeel ingevuld door twee leden van de RvC, de heer P.J. Schoon en mevrouw dr. J. Leistra.

De nevenfuncties van de leden van het Bestuur, zijn opgenomen in bijlage 1.

Bestuursleden worden gekozen voor een periode van vier jaar en zijn terstond daarna één keer herbenoembaar. Nieuwe bestuursleden worden door de Algemene Vergadering benoemd op bindende voordracht van de RvC.

Tijdens de Algemene Vergadering van 2021 was drs. M.R. de Brauw, penningmeester, aftredend en herkiesbaar. Hij is voor een tweede termijn herbenoemd.

Tijdens de Algemene Vergadering van 2021 is bekend gemaakt dat de heer H. de Bles, bestuurslid Collectie, zijn lidmaatschap van het bestuur heeft neergelegd. Er is in 2021 geen opvolger benoemd. Het voornemen bestaat tijdens de Algemene Vergadering van 2022 een opvolger te benoemen. Het bestuurslid Collectie onderhoudt nauw contact met de medewerkers van het Museum die zorgdragen voor de collectie en de uitvoering van het beheer van de collectie. Vanwege de ontstane vacature is de taak van bestuurslid Collectie het resterende deel van 2021 tot op heden waargenomen door twee leden van de RvC, de heer P.J. Schoon en mevrouw dr. J. Leistra.

De penningmeester, een lid van de RvC (mevrouw mr. R.L. thoe Schwartzberg en Hohenlansberg - Manger Cats) en vier leden van de VNHSM vormden in 2021 de Beleggingscommissie van de VNHSM.

De bestuursleden Leden/Fondsenwerving houden nauw contact met de medewerkers van het Museum die zorgdragen voor de leden alsmede leden- en fondsenwerving van de VNHSM. In verband met de Covid-pandemie was het als aangegeven voor hen moeilijker om activiteiten en samenkomsten met leden te organiseren.

De externe accountant Dubois & Co controleert jaarlijks de opzet en uitvoering van de administratie en de administratieve organisatie en controleert en accordeert de jaarrekening alvorens deze wordt vastgesteld. De betrokken registeraccountant is de heer G. Visser RA. De Financiële Commissie van de RvC, bestaande uit twee leden van de RvC (de heer W. Nagtegaal en mevrouw mr. R.L. thoe Schwartzberg en Hohenlansberg - Manger Cats), voert het rechtstreekse toezicht uit.

De VNHSM heeft geen personeelsleden in dienst, maar werkt nauw samen met de staf van het Museum.

Bij de financiële administratie wordt de penningmeester bijgestaan door mevrouw P. Kapiteijn, hoofd financiën en de andere medewerkers van de afdeling financiën van het Museum.

Vergaderingen van het Bestuur

Het Bestuur kwam in 2021 vier keer bijeen, te weten in de vergaderingen op 9 februari, 20 april, 21 september en 16 november. In februari en april is, vanwege de maatregelen rondom corona, digitaal vergaderd. De vergaderingen op 21 september en 16 november vonden in het Museum plaats.

Op 20 april en op 16 november was bij de bestuursvergaderingen ook de RvC aanwezig. Tijdens alle vergaderingen was de directie van het Museum ook (deels) aanwezig. Tijdens de vergaderingen stonden meerdere onderwerpen op de agenda zoals financiën, begroting, collectiebeheer, leden- en ledenbijeenkomsten, fondsenwerving, ledenwerving, mecenaat, digitalisering, Audit Commissie Collectiebeheer, verwerving/aankoop nieuwe stukken en de actuele ontwikkelingen in het Museum waaronder de gevolgen van de coronamaatregelen, de samenwerking tussen de VNHSM en het Museum alsmede de samenwerking van de VNHSM met de overige gremia rondom het Museum; een en ander ter meerder belang van het Museum. Op 15 juni hebben het Bestuur en de RvC langer de tijd genomen voor een zogeheten strategisch beraad.

Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering werd gehouden op 27 mei 2021. Vanwege de coronamaatregelen kon er ook in dit jaar geen vergadering worden gehouden in het Museum. De leden zijn vooraf uitgenodigd om de vergadering digitaal bij te wonen. De leden kregen ruim van tevoren de toelichting hoe in te loggen

voor de digitale vergadering. Ondanks dat was de vergadering niet druk bezocht; circa 30 leden namen deel aan de vergadering. Aan de orde waren de gebruikelijke onderwerpen zoals de goedkeuring en vaststelling van het jaarverslag, de begroting en voornoemde bestuurs(her)benoemingen.

Erfgoedwet

De relatie tussen het Rijk en de musea is vastgelegd in de Erfgoedwet van 2016. Daarin staan afspraken over bijdragen van het Rijk om de collectie te kunnen beheren. Hierdoor krijgen musea voor een langere periode de zekerheid dat ze de kosten voor collectiebeheer kunnen dragen. Deze wet regelt ook de bescherming van collecties van nationaal belang.

De Rijksmusea en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed beheren de aan hen toevertrouwde Rijkscollectie, letterlijk de collectie van het Rijk. Enkele rijksmusea hebben daarnaast collecties die geen eigendom zijn van het Rijk, maar zoals in het geval van de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum, in langdurig bruikleen gesteld aan het Rijk. Hiervoor is het Rijk eveneens verantwoordelijk en behandelt deze als “ware het Rijkscollectie”.

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed houdt toezicht op het beheer en het behoud van de Rijkscollecties. De afspraken hierover staan in de Regeling materieelbeheer museale voorwerpen. De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed controleert of de beheerders van de rijkscollecties zich aan de afspraken houden.

Collectie en kennis in 2021

De VNHSM bezit een collectie maritieme (kunst)voorwerpen die tot de wereldtop behoort. Deze collectie is in 1975 in bruikleen gegeven aan de Staat der Nederlanden die op haar beurt het dagelijkse beheer heeft overgedragen aan het Museum. De VNHSM en het Museum hebben zich ook in 2021 gezamenlijk ingespannen om deze internationaal vermaarde verzameling in stand te houden en verder uit te breiden, te presenteren aan het publiek en ter beschikking te stellen als een bron van kennis voor zowel onderzoekers als belangstellenden.

Collectie

In 2021 zijn door meerdere aankopen en schenkingen 80 museale voorwerpen aan de verzameling en 244 publicaties aan de bibliotheek toegevoegd. Bepalend bij de keuze tot verwerving zijn daarbij de vijf collectiethema's (Nederlanders en de wereld; Nederland als maritieme natie; De zee als bron van inspiratie; De zee als uitdaging; Amsterdam als havenstad) in het verzamelbeleid van het Museum. Dit beleid is in overleg met het bestuur van de VNHSM het meest recent in het *Collectieplan 2021-2024* vastgesteld.

Aankopen voor de collectie betroffen, onder andere, een bijzonder achttiende-eeuws Nederlands marinepistool dat werd gekocht van een Britse handelaar. Een soortgelijk exemplaar komt in Nederlandse collecties niet voor. Bij Frides Laméris werd een achttiende-eeuwse plantageglas gekocht met een afbeelding van de plantage Molshoop in Suriname. Op een veiling in Duitsland werd een 1/92e aandeel in de plantage Hofwijk in Suriname, afgegeven in 1790, aangekocht voor de collectie. Aan de verzameling munten en penningen werden door aankoop op een veiling twee exemplaren toegevoegd: een penning geslagen ter gelegenheid van het terugvinden van het graf van gouverneur Jan Pieterszoon Coen en een jubileumpenning van het College Zeemanshoop.

Het grootste deel van de verwervingen bestond uit schenkingen en legaten. Daaronder bevond zich onder andere de schenking van een tafelvlag van het afscheidsdiner dat werd gehouden tijdens de laatste lijndienstvaart van het motorschip *Oranje* in 1958. Een andere schenker bood een aansteker aan die ooit als souvenir aan een andere reis met het zelfde schip was meegenomen. Meerdere persoonlijke documenten, fotoalbums en uniformen werden aan de collectie toegevoegd, vooral van personeel dat in de twintigste eeuw werkzaam was in de koopvaardij en walvisvaart. Een pet van de rederij Goedkoop werd door het Maritiem Museum Rotterdam overgedragen. Door middel van interviews worden door de conservatoren verder de unieke verhalen en alledaagse praktijk van havenarbeiders en scheepsbouwers vastgelegd en aan de collectie toegevoegd. De collectie manuscripten werd aangevuld met onder andere een verslag geschreven door de heer G.F. de Bruyn Kops van zijn reis naar en het verblijf in Indonesië tussen 1839 en 1843. In zo'n 350 pagina's heeft deze marineofficier in detail het leven aan boord als ook de diners en interieurs van landhuizen en gevechten beschreven. Een door scheepsarts A. Melchior handgeschreven en in walvishuid gebonden jaarschrift van 552 pagina's en circa 100 tekeningen beschrijft het wel en wee aan

boord van de walvisvaarder *Willem Barendsz* in 1946-1947. Soms verzamelt het Museum ook over zichzelf. Een genummerd affiche van de tentoonstelling *Zonnewijzers Zonneklaar!* in 1988 werd dankzij een schenking aan de collectie toegevoegd. Ook enkele originele foto's die waren aangetroffen aan boord van het stoomschip *Christiaan Brunings*, en waarop het schip als ijsbreker op de grote rivieren in actie is te zien, zijn officieel in de collectie opgenomen. Reproducties van de winterse actiefoto's zijn ingelijst en teruggeplaatst aan boord van de *Christiaan Brunings*.

Een langdurig bruikleen van de pasteltekening *Een roerganger*, toegeschreven aan de kunstenaar Jan Veth, kon worden omgezet in een schenking aan de VNHSM. De VNHSM is deze en alle andere schenkers zeer erkentelijk voor hun genereuze steun.

In juni 2021 werd het omvangrijke technisch watersportarchief van de ANWB overgedragen. Dit archief diende als referentie voor de redactie van de *Waterkampioen*, bijvoorbeeld bij het schrijven van artikelen en recensies over plezierjachten en scheepsmotoren. Aan het einde van het kalenderjaar droeg het Museum Vlaardingen circa 1.200 boeken en tijdschriftreeksen over die afkomstig zijn uit de collectie van het voormalige Visserijmuseum. Het Vlaardingse museum heeft voor deze collectie een nieuw tehuis gevonden bij meerdere lokale en landelijke archieven en musea, waaronder het Museum. De publicaties zullen vanaf 2022 in de museumbibliotheek raadpleegbaar zijn. Beide omvangrijke verwervingen worden in verband met het nodige uitzoekwerk in 2022 officieel ingeschreven.

In 2021 heeft de VNHSM geen voorwerpen uit de collectie afgestoten. Op voordracht van het Museum zijn wel voorbereidingen getroffen om in 2022 enkele objecten over te dragen aan collega-musea waar de objecten beter tot hun recht komen. Hierbij wordt de *Leidraad Afstoting Museale Objecten* van de Museumvereniging gevolgd.

In januari werd met de restauratie begonnen van de Solebay wandtapijten door twee externe textielrestauratoren. Oude en losse stiksels werden vervangen, de bestaande voering werd als steunvoering voor de nieuwe stiksels gebruikt en een sluitvoering en nieuw ophangstelsysteem werden aangebracht. De twee wandtapijten zijn vanaf juni permanent in het Museum te zien. Eerst bij wijze van *sneak preview* voor de leden van de VNHSM gedurende de zomer en vanaf 1 oktober voor alle museumbezoekers, als onderdeel van de tentoonstelling *Willem van de Velde & Zoon*. In 2021 werden kleine en grotere restauraties aan in totaal 76 objecten uit de collectie verricht. Deze werkzaamheden werden uitgevoerd door externe restauratoren en specialisten in overleg met de conservatoren en ondersteund door de collectiebeheerders.

Bruiklenen

De VNHSM had gedurende het afgelopen jaar 156 voorwerpen in langdurig bruikleen uitstaan bij 18 instellingen, waarvan er gedurende dat jaar vier objecten zijn geretourneerd. In 2021 gaf zij twaalf objecten uit haar collectie in tijdelijk bruikleen aan vijf andere musea.

Medewerkers van het Museum gebruiken een strikt protocol om een bruikleenaanvraag te beoordelen op aspecten als klimatologische omstandigheden en beveiliging. Deze informatie moet worden verzameld om een goede inschatting te kunnen maken van de risico's voor het in bruikleen geven van delen van museale voorwerpen.

Audit Commissie Collectiebeheer

De VNHSM kent een Audit Commissie Collectiebeheer (ACC), die door toetsing en toezicht het Museum scherp houdt in het goed beheren van de collectie van de VNHSM (inclusief de aan haar toevertrouwde langdurige bruiklenen). Mede door de beperkingen en de druk als gevolg van de anti-covidmaatregelen alsmede door het aftreden van het bestuurslid collecties in 2021 kon dit jaar geen toetsing van de ACC plaatsvinden. Gedurende 2021 is wel een aantal malen overleg geweest tussen het bestuur van de VNHSM en het Museum over collectiezaken en een andere vorm van toetsing van het collectiebeheer. Het beheer van de collectie is, als bruikleen aan het rijk, onderworpen aan het toezicht vanuit de rijksinspectie. Het huidige ACC-reglement dateert uit 2014. Inmiddels is de Erfgoedwet van kracht met alle toezicht van dien en is vanaf 2021 daarnaast een periodieke evaluatie door een onafhankelijke visitatiecommissie opgelegd. Met dit zeer stevige toezichtsarrangement bestaat alle aanleiding tot heroriëntatie op een separate toetsing vanuit de VNHSM. De wens is stapeling van toezicht te vermijden, het toezicht meer uit te laten gaan van de inspecties en bevindingen van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed en een vorm te vinden

voor een meer inhoudelijke, bredere en structurelere uitwisseling tussen de VNHSM en het Museum over collectiezaken. In 2022 zal dit in samenspraak met de ACC nader worden opgepakt.

Kennis

Haar tweede doelstelling, het vergroten en verbreiden van kennis over de Nederlandse maritieme geschiedenis en cultuur, probeert de VNHSM op diverse manieren te realiseren.

In 2021 verscheen de 48ste jaargang van *Zeemagazijn* dat ook aan alle leden van de VNHSM wordt toegezonden. Het in 2019 geheel vernieuwde *Zeemagazijn* richt zich op een breed lezerspubliek met interviews met markante personen, uitgebreide beeldreportages, achtergrondartikelen geschreven door de wetenschappelijke staf van het Museum en externe auteurs. Het magazine verschijnt twee keer per jaar en wordt geredigeerd en samengesteld door medewerkers van het Museum.

Traditiegewijs wordt het jaarboek gewijd aan het onderwerp dat ook centraal staat in de grote tijdelijke najaarstentoonstelling. Dit jaar ontvingen de leden de fraaie en gebonden catalogus die verscheen bij de tijdelijke tentoonstelling *Willem van de Velde & Zoon*. In deze unieke tentoonstelling zijn naast veel (inter-) nationale bruiklenen ook veel werken uit de collectie van de VNHSM te zien. Onder de eerste verwervingen door de VNHSM behoren zowel een penschilderij door vader en een olieverfschilderij door zoon Willem van de Velde.

De VNHSM ondersteunt met zowel een financiële garantie als een jaarlijkse bijdrage door de Fellowshipskring het fellowshipsprogramma van het Museum, dat mede op initiatief van de VNHSM is gecreëerd. De beurzen bieden (jong) talent de gelegenheid wetenschappelijk onderzoek te doen op basis van de uitzonderlijke maritieme verzameling van de VNHSM. Deze collectie dient als uitgangspunt voor onderzoek waarbij de fellows ook de collecties van andere musea, archieven en bibliotheken in binnen- en buitenland betrekken, waardoor de collectie van de VNHSM ook in een bredere context wordt geplaatst.

In 2021 waren drie fellows actief in het Museum. In het kader van de Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowship waren dit Lars de Graaf en Lucie van Hulst. De Graaf doet onderzoek naar het leven van kolonisten, in het bijzonder de familie De Forest, aan de *frontier* van het zeventiende-eeuwse Nieuw-Nederland. Van Hulst onderzoekt de nasleep van het Japanse bombardement van het stoomschip *Van Imhoff* in 1942 en de rol van de Nederlandse overheid in de publieke bekendheid van deze scheepsramp. Taalkundige Cora van de Poppe rondde haar in 2020 gestarte onderzoek als Warnsinck Fellow af naar de talige vormgeving en sociale implicaties van het journaalhouden door Michiel de Ruyter en zijn collega-officieren zoals Jan Corneliszoon Meppel. Zij richtte zich vooral op de expeditie van 1664-1665 tegen de zeerovers in Algiers en de Engelsen in West-Afrika en het Caribisch gebied. Een vierde Warnsinck Fellow, Zhifan Liu, zal haar onderzoek begin 2022 aanvangen. Liu zal onderzoek gaan doen naar de wereldkaart of *Kunyu quantu* <坤輿全图> vervaardigd door de Vlaamse Jesuit Ferdinand Verbiest. Deze kaart was eerder al onderwerp van onderzoek in het kader van haar stage bij het Museum als masterstudent. De onderzoekers deden hun onderzoek in nauwe samenwerking met conservatoren en externe deskundigen.

Hun onderzoeksresultaten werden gepresenteerd in verschillende artikelen. Door de strenge lockdownmaatregelen vanwege het coronavirus werd de jaarlijkse Fellowshipsmiddag, die traditiegetrouw op de laatste vrijdag van februari plaatsvindt, uitgesteld tot 2022. Wel vond op 18 november het Museumsymposium plaats dat werd bijgewoond door meer dan 80 deelnemers, waaronder veel verenigingsleden. Het symposium stond in het teken van de zeeschilderkunst, in het bijzonder die van vader en zoon Willem van de Velde. Drie experts –conservator Friso Lammertse van het Rijksmuseum, kunsthistoricus Michel van Duijnen en zelfstandig restaurator Caroline van der Elst – lieten hun licht schijnen op het werk van beide kunstenaars. Daarna was er gelegenheid tot het bezoeken van de tentoonstelling *Willem van de Velde & Zoon*.

In het kader van haar kennisdoelstelling ondersteunde de VNHSM de Stichting Maritieme Leerstoel die de leerstoel zee-geschiedenis aan de Universiteit Leiden mede onderhoudt. Dit is de enige plaats in Nederland waar studenten een volledige BA- en MA-opleiding tot maritiem historicus kunnen volgen. De reguliere leerstoel wordt voltijds bekleed door prof. dr. M. van Groesen. De overeenkomst met de Stichting Maritieme Leerstoel is verlopen. Momenteel is de VNHSM in gesprek over een nieuwe overeenkomst om jaarlijks te bezien welke bijdrage zal worden toegekend aan promoties, projecten of wetenschappelijk onderzoek. De Stichting Leerstoel Zee-geschiedenis heeft in 2021 niet om een bijdrage gevraagd.

Leden

Voor iedere vereniging, zo ook voor de VNHSM, zijn de leden het kloppend hart. Het grootste deel van de leden is al vele jaren lid van de VNHSM en hun enthousiasme en betrokkenheid is onverminderd groot. Activiteiten in het Museum worden altijd goed bezocht. Leden brengen, door gebruik te maken van de mogelijkheid om introducees mee te nemen naar activiteiten in het Museum, ook regelmatig nieuwe leden aan. De leden zorgen mede voor financiële stabiliteit van de VNHSM en geven de VNHSM de mogelijkheid om jaarlijks collectiestukken voor het Museum aan te kopen/ bij te dragen aan de aanschaf van collectiestukken, zoals bijvoorbeeld de wandtapijten die dit jaar het spektakelstuk vormde van de Van de Velde tentoonstelling.

Activiteitencommissie

De laatste jaren liep het ledenaantal van de VNHSM terug. Daar is in 2021 deels verandering in gekomen. Er is een groot aantal cadeaulidmaatschappen niet verlengd waardoor er minder leden zijn. De inzet dit jaar was om het ledenbestand van de VNHSM enerzijds te verstevigen door bestaande lidmaatschappen te behouden en anderzijds door in te zetten op uitbreiding van het ledenbestand met € 75 lidmaatschappen. In 2021 zijn per doelgroep/geefkring activiteiten georganiseerd naast de reeds bestaande verenigingsbrede activiteiten. Tevens is de in 2020 opgerichte activiteitencommissie regelmatig bij elkaar gekomen om activiteiten voor de VNHSM te organiseren. Helaas is dit, als gevolg van Covid-19, in 2021 niet gegaan zoals we hadden gehoopt. De activiteitencommissie heeft tot doel activiteiten binnen- en buiten het Museum te organiseren naast het bestaande jaarprogramma. Een belangrijke drijfveer voor het afsluiten van een lidmaatschap bij de VNHSM is om gelijkgestemden te ontmoeten: mensen met passie voor watersport, maritieme geschiedenis en Amsterdamse cultuurhistorie. De activiteiten van de activiteitencommissie dragen er aan bij om mensen die deze interesse delen samen te brengen. Omdat deze activiteiten ook toegankelijk zijn voor niet-leden wanneer zij door leden geïntroduceerd worden, was de verwachting dat dit zou leiden tot een aanwas van het ledenbestand. De activiteitencommissie bestaat uit Joost Geise, Annette Schneeman, Anna Mulabegovich en Daniëlle Smislaert.

Voor 2021 hadden de VNHSM en het Museum het voornemen om samen weer diverse aansprekende activiteiten voor de leden van de VNHSM te organiseren. Helaas is, als gevolg van Covid-19, het ledenprogramma in 2021 niet doorgegaan zoals we hadden gehoopt. Dit is ten dele opgevangen door online activiteiten te organiseren. De Algemene Leden Vergadering van de VNHSM die jaarlijks in mei wordt gehouden, in combinatie met een lezing, heeft door de sluiting van het Museum digitaal plaatsgevonden. Het Museum opende zijn deuren weer op 5 juni en is vervolgens tot en met 18 december geopend geweest. In die periode is een divers aantal activiteiten georganiseerd. Veelal stond hierbij de grote overzichtstentoonstelling *Willem van de Velde & Zoon* centraal die in 2021 bijna drie maanden te zien is geweest. Hieronder geven wij u een overzicht van de geplande activiteiten voor 2021.

Activiteiten 2021 Leden van de VNHSM

- vrijdag 16 en zaterdag 17 april, maritiem-historische stadswandeling door rustig Amsterdam
- donderdag 29 april, online rondleiding door het depot
- donderdag 27 mei 2020, (online) algemene ledenvergadering met aansluitende lezing
- woensdag 16 juni tot en met zondag 20 juni, voorbezichtiging Solebay wandtapijten
- woensdag 29 september, preview tentoonstelling *Willem van de Velde & Zoon*
- donderdag 18 november, Museumsymposium

Jonge Compagnen

De Jonge Compagnen zijn uitgenodigd voor alle ledenactiviteiten van de VNHSM. Daarnaast werden ze uitgenodigd voor de volgende activiteiten:

- vrijdag 9 juli, zomerborrel
- donderdag 16 september, vaartocht met de Christiaan Brunings, samen met Het Compagnie Fonds
- vrijdag 17 september, bezoek Young Professionals Night fotografiebeurs UNSEEN
- vrijdag 15 oktober, bezoek aan PAN Amsterdam

Zeilkring

De begunstigers van de Zeilkring zijn uitgenodigd voor alle ledenactiviteiten van de VNHSM. Daarnaast werden de begunstigers van de Zeilkring uitgenodigd voor het volgende speciale event:

- donderdag 30 september, feestelijke opening tentoonstelling *Willem van de Velde & Zoon*

Collectiekring

De begunstigers van de Collectiekring zijn uitgenodigd voor alle ledenactiviteiten van de VNHSM. Daarnaast werden de begunstigers van de Collectiekring uitgenodigd voor de volgende speciale events:

- donderdag 30 september, feestelijke opening tentoonstelling *Willem van de Velde & Zoon*
- woensdag 24 november, exclusieve rondleiding voor leden van de Collectiekring met Jeroen van der Vliet, hoofd Collecties & Onderzoek

In december 2021 heeft de VNHSM samen met het Museum alle leden (“*vrienden van het Museum*”) bedankt voor hun steun aan het Museum. Ook heeft de VNHSM door een cadeaulidmaatschap aan te bieden geprobeerd het ledenbestand van de VNHSM uit te breiden.

Aantal € 75-leden

Het ledenaantal van de betalende € 75-leden is afgelopen jaar gestegen ten opzichte van 2020. In 2021 telde de VNHSM 677 € 75-leden ten opzichte van 645 per 31 december 2020. Dit getal is inclusief de Jonge Compagnen. 48 € 75-leden hebben hun lidmaatschap van de VNHSM beëindigd, maar gelukkig heeft de VNHSM ook 80 nieuwe leden kunnen verwelkomen.

Jonge Compagnen

Deze kring is in 2021 aanzienlijk gegroeid. De VNHSM heeft per 31 december 2021 92 Jonge Compagnen ten opzichte van 65 per ultimo 2020. De leden van deze kring betalen € 75 per jaar. 10 leden hebben hun lidmaatschap opgezegd en 37 nieuwe leden hebben zich aangemeld.

Fellowshipkring

De begunstigers van deze Kring maken het mogelijk dat fellows onderzoek kunnen doen aan de hand van de collectie. In deze kring hebben in 2021 twee leden hun lidmaatschap opgezegd, maar heeft de VNHSM ook twee nieuwe leden kunnen verwelkomen. De Fellowshipkring is per saldo gelijk gebleven aan vorig jaar en telt per 31 december 2021 24 leden.

De Zeilkring

De Zeilkring bestaat uit leden met een grote interesse voor de zeilsport. De leeftijd van de leden van deze kring kent een zwaartepunt tussen de 35 en 55 jaar. De leden van deze kring betalen € 1.000 per jaar gedurende een periode van 5 jaar. Dit jaar liepen de vijfjaarstermijn van drie leden af. Van twee nieuwe leden werd een toezegging ontvangen. Helaas ging het wervingsevent in het najaar van 2021 niet door waardoor de aanwas niet zoveel is geweest als gehoopt. Dit betekent dat de zeilkring per 31 december 2020 13 leden telt.

De Collectiekring

De Collectiekring bestaat uit leden met een grote interesse voor de collectie van het Museum. De leeftijd van de leden is tussen de 65 en 85 jaar. De leden van deze kring betalen € 1.000 per jaar gedurende een periode van 5 jaar. Het ledenbestand is dit jaar ongewijzigd gebleven. In totaal heeft de collectiekring per 31 december 2021 8 leden.

Totale aantallen

Het aantal betalende leden van de VNHSM is in 2021 gestegen. Door een grote hoeveelheid aflopende cadeaulidmaatschappen is het totale ledenaantal (betalend en niet-betalend/cadeaulidmaatschap) iets lager uitgekomen. Op 31 december 2021 had de VNHSM 879 ten opzichte 907 leden per eind 2020.

Samenstelling	2021	2020
Leden - normaal lidmaatschap	585	580
Leden - Jonge Compagnie	92	65
Leden - begunstiger	14	16
Leden - begunstiger Fellowshipkring	24	24
Leden - bijzonder begunstiger	3	3
Leden - bijzonder begunstiger Zeilkring	13	23
Leden - bijzonder begunstiger Collectiekring	8	8
Leden voor het leven	14	14
Het Compagnie Fonds leden	105	110
Leden van verdienste	2	2
Ere leden	1	1
<i>Cadeaulidmaatschap (aangeboden door de VNHSM)</i>	18	61
Totaal leden	879	907

Vanuit het Museum

Ondanks dat het Museum zijn deuren door de maatregelen rondom de Covid-19 pandemie pas op 5 juni 2021 kon openen, is er veel gerealiseerd.

Het Museum opende twee tijdelijke en twee meerjarige tentoonstellingen:

I love Banda: 400 jaar na de genocide door JP Coen onderzoekt de Nederlandse fotografe Isabella Boon de invloed van een Nederlands-Indonesische geschiedenis op het Banda van vandaag, vanuit het perspectief van zes jongeren van de Banda-eilanden.

Willem van de Velde & Zoon: Deze grote overzichtstentoonstelling was oorspronkelijk geprogrammeerd voor het najaar van 2020. Het is de eerste keer wereldwijd dat er zoveel werken van beide kunstenaars tegelijkertijd te zien zijn. In de tentoonstelling zijn ongeveer 40 schilderijen en penschilderingen en 35 tekeningen te zien. Grote nationale en internationale musea verleenden hun medewerking aan de tentoonstelling.

Amsterdam Havenstad: Deze semipermanente tentoonstelling laat de eeuwenoude relatie tussen de haven en de stad zien, vanaf het moment dat een dam in de Amstel werd aangelegd tot in de toekomst. Thema's als gebiedsontwikkeling en huisvesting komen aan de orde evenals onderwerpen als energie, duurzaamheid en mobiliteit.

De Solebay wandtapijten: In 2020 deed Het Scheepvaartmuseum een spectaculaire aankoop van twee zeldzame wandtapijten naar ontwerp van Willem van de Velde de Oude (1611-1693). Dit was de grootste aankoop uit de geschiedenis van het Museum. De tapijten zijn hebben nu een vaste opstelling gekregen.

Daarnaast werd in 2021 de grote onderhoudsbeurt van de replica van het VOC-schip Amsterdam voltooid. Het schip werd op 26 oktober 2020 verscheept van Museum naar de Oranjewerf en later naar Damen Shiprepair, om op 16 april 2021 weer aan te meren bij het Museum. Het VOC-schip is een belangrijk onderdeel van het educatieprogramma en wordt onder meer met het programma '*jij aan het roer*' steeds breder ingezet als educatiemiddel.

In december werd de eerste versie van de collectiewebsite op collectie.hetscheepvaartmuseum.nl gelanceerd. Via deze website kunnen bezoekers beschrijvingen en beelden van objecten opzoeken.

Om nieuw en moeilijk te bereiken publiek aan zich te binden, is het Museum in 2021, in samenwerking met Waag Society en de openbare bibliotheek in Amsterdam, de wijken in gegaan met het educatieprogramma Maritiem Maaklab. In dit programma gaan kinderen in de Maakplaats van de bibliotheek zelf aan de slag met de museumcollectie als inspiratiebron. De Maakplaats is een laagdrempelige en toegankelijke plek voor buurtkinderen die niet zo snel naar een museum (kunnen) komen om hen in contact te brengen met verhalen rondom de maritieme collectie van het Museum.

Helaas heeft het Museum op 19 december 2021 voor de vierde keer zijn deuren moeten sluiten en kunnen wij concluderen dat de Covid-19-situatie grote gevolgen heeft voor de financiële inkomsten, reguliere bezoekersaantallen, schoolbezoek en de medewerkers van het Museum. Mede dankzij steun vanuit het Ministerie van OCW en de in 2020 doorgevoerde herstructurering van de organisatie in combinatie met voldoende weerstandsvermogen staat het Museum er gelukkig nog goed voor.

Financieel verslag 2021

(bedragen tussen haakjes hebben betrekkingen op de overeenkomstige posten in 2020)

Resultaat samenvattend

Het jaar 2021 resulteerde in financieel opzicht in een positief resultaat van € 669.454 (- €229.091). Belangrijkste factoren die het resultaat verklaren waren:

- (I) Aankopen en restauratiekosten ter hoogte van € 44.762. In 2020 werd voor € 2.5 mln aangekocht met als hoogtepunt de wandtapijten van De Velde. De bijdrage van de VNHSM ten behoeve van aankopen bedroeg in dat jaar € 477.701;
- (II) Een beleggingsresultaat ter hoogte van € 775.750 (€ 278.636) exclusief bankkosten;
- (III) Contributies ter hoogte van € 68.386 (€ 75.081)
- (IV) Een stijging van wervingskosten, beleggingskosten en overige kosten tot € 92.783 (€ 72.263).

Staat van Baten en Lasten**Contributies en bijdragen**

De contributie ontvangsten en bijzondere bijdragen van leden daalden tot €68.386 ten opzichte van het vorig jaar (€ 75.081). Het aantal leden daalde van 907 naar 897 (inclusief HCF leden).

De wijze van leden- en fondsenwerving, communicatie en publiciteit op basis van de overeenkomst ondertekend in 2019 tussen het Scheepvaartmuseum en de VNHSM (en HCF) vindt plaats in goede samenwerking en onderlinge afstemming.

Erfenissen

In 2021 zijn geen nalatenschappen ontvangen.

Bijdragen Jaarboek

De bijdrage aan het Jaarboek 2021 kwam op een totaal van € 6.623 (€ 395). Gedurende 2020 is er, als gevolg van het uitstellen van de Van De Velde tentoonstelling vanwege de Covid-19 pandemie, geen jaarboek verschenen. Daardoor zijn in 2020 de gebruikelijke bijdragen van leden en fondsen achterwege gebleven.

Het Compagnie Fonds (HCF)

Het aandeel van de VNHSM in de opbrengst van de participaties van Het Compagnie Fonds, waarvan de VNHSM indertijd een der oprichters was, resulteerde afgelopen jaar in € 8.640 (€ 8.400).

Beleggingsopbrengsten

Het totale beleggingsresultaat kwam met € 775.750 (€ 278.636) op een rendement van 12,9% voor aftrek van bankkosten. Na aftrek van bankkosten kwam het rendement op 12,3%.

In het kader van het vermogensbeheer, ondergebracht bij InsingerGilissen Bankiers, vond de afgelopen jaren een verschuiving plaats naar een duurzame aandelenportefeuille.

De door InsingerGilissen berekende fee (ofwel bankkosten) voor het vermogensbeheer bedroeg € 36.462 (€ 34.311). Deze fee bedraagt 0,5% per jaar exclusief BTW gerelateerd aan de omvang van het belegde vermogen excl. liquide middelen.

Het beheer van de portefeuille vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het Bestuur, in samenspraak met en onder controle van de Beleggingscommissie die bestaat uit een Commissaris, een Bestuurslid (de Penningmeester), plus vier leden van de VNHSM.

Lasten

Bestedingen aan de doelstellingen

- *Collectieaankopen*

De VNHSM deed aankopen ter hoogte van € 44.762 (inclusief restauratiekosten). Restauratiekosten ter hoogte van € 26.789 waren met name ten behoeve van de Solebay wandtapijten.

- Kennisdoelstellingen

De bijdrage aan de Stichting Fellowships bedroeg € 16.878 (€ 19.067) waarvan € 12.500 als vaste jaarlijkse bijdrage.

Het Fellowship Programma is een van de manieren waarop de VNHSM haar tweede doelstelling verwezenlijkt. De collectie is het belangrijkste onderwerp van studie doch men richt zich ook op de maritieme geschiedenis en ontwikkelingen in het algemeen. De studies en publicaties verbinden het Museum met een netwerk van wetenschappelijke onderzoekers en instellingen in binnen- en buitenland en leveren een bijdrage aan het publieksprogramma van het Museum.

De Stichting Fellowships heeft de VNHSM gevraagd haar voor de periode 2020-2024 te ondersteunen middels schenkingen voor de Crone en Warnsinck Fellowships, met een vast bedrag van € 12.500 per jaar. Het bestuur heeft hier positief op gereageerd en wil de aanvraag ondersteunen zolang de kwaliteit en presentatie van het onderzoek door de Fellows is verzekerd. De Stichting Fellowships zal zelf actief fondsen blijven werven voor financiering van haar doelstellingen. Het bestuur ziet geen noodzaak om voor deze voorwaardelijke toezegging een aparte reserve te vormen.

Met de Stichting Leerstoel Zeegeschiedenis is de overeenkomst verlopen. De VNHSM heeft tien jaar lang bijgedragen aan de financiering van de leerstoel zeegeschiedenis in Leiden, die driegde te worden opgeheven. Dat initiatief, waaraan ook de maritieme fondsen deelnamen, was verrassend succesvol: de financiering is nu overgenomen door de faculteit en het voortbestaan van de leerstoel lijkt gegarandeerd. Momenteel is de VNHSM in gesprek over een nieuwe overeenkomst om jaarlijks te bezien welke bijdrage zal worden toegekend aan promoties, projecten of wetenschappelijk onderzoek. De Stichting Leerstoel Zeegeschiedenis heeft in 2021 niet om een bijdrage gevraagd.

Verdere lasten

De kosten van het blad **Zeemagazijn** bedroeg € 15.343 (€ 12.554).

Het **Jaarboek** kostte € 13.739 en was in 2020 niet uitgegeven vanwege de COVID-19 pandemie. In 2019 waren de kosten € 15.745.

De **kosten voor Beheer en financiële administratie** zijn iets gestegen tot € 21.784 (€ 19.459) door verhoogde accountantskosten en representatiekosten.

Balans en financieel beleid ten aanzien van vermogen, reserves en bestemmingsfondsen

De Reserves en Bestemmingsfondsen stegen in overeenstemming met het positieve resultaat tot € 6.706.752 (€ 6.037.298)

Reserves

De VNHSM kent, de volgende reserves en fondsen: Continuïteitsreserve, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen.

Continuïteitsreserve

De reserve bedraagt per einde boekjaar € 65.000 (€ 65.000). Deze reserve is gevormd met als doel de dekking van risico's op korte termijn en voorts om te kunnen voldoen aan de daarbij behorende verplichtingen, zoals de leden- en financiële administratie, de bankkosten en de bijdrage ten behoeve van kennis over de collectie. Het bestuur acht de huidige omvang toereikend.

Bestemmingsreserve Doelen

Deze "algemene" reserve steeg per einde boekjaar tot € 5.209.980 (€ 4.640.526)

Deze reserve is gevormd om uit het beleggen van de betreffende gelden een zo continue mogelijke inkomstenstroom te verkrijgen, die naast de contributie opbrengsten en andere bijdragen en schenkingen, aangewend wordt voor aankopen ten behoeve van collectievorming, alsmede het verbreiden van kennis over de collectie en maritieme kennis in het algemeen.

Het doel is om de Algemene reserve te doen groeien met tenminste de inflatie zodat uit het beleggingsresultaat stelselmatige aanvulling van de Bestemmingsreserve aankopen plaatsvindt om aankopen te financieren. Verder blijven schenkingen, legaten en erfenissen essentieel voor uitbreiding van de Collectie en daarmee de kwaliteit van het Museum.

Bestemmingsreserve Aankopen

Deze reserve Aankopen moet de mogelijkheid bieden om aankopen te doen die het daarvoor begrote gemiddeld jaarlijkse gereserveerde bedrag te boven gaan. Grotere aankopen worden hiermee mogelijk gemaakt. Het bestuur streeft naar een reserve in omvang tussen de € 200.000 en € 500.000 naast het gevormde Balfoort-Roggeveen fonds. Zeer grote aankopen kunnen en moeten doorgaans plaatsvinden met de 'ad hoc' ondersteuning van een aantal grote vermogensfondsen. De kleinere en middelgrote aankopen (tot enkele € 100.000-den) worden in de praktijk grotendeels of geheel door de VNHSM, al of niet samen met door het Museum gealloceerde verkregen gelden, gefinancierd.

De reserve bedraagt per einde boekjaar € 200.000. Het jaar hiervoor was de reserve € 100.000.

Bestemmingsfondsen

Het totaal van de bestemmingsfondsen bedraagt per einde boekjaar € 1.231.772 (€ 1.231.772). Deze fondsen zijn rechtstreeks verkregen uit schenkingen en nalatenschappen met als doel om gedurende een langere periode een bijdrage te leveren aan algemene en specifieke doelstellingen of projecten van de VNHSM. Een nadere toelichting op de bestemmingsfondsen wordt gegeven bij de "Toelichting op de balans" in de jaarrekening.

Beleggingsbeleid

Toename van belegbaar vermogen blijft gewenst bij handhaven van het beleggingsbeleid om, tegen de achtergrond van de huidige lage renteniveaus, een stabiele stroom van rente en dividendinkomsten te verzekeren bij continue stijgende prijzen van objecten voor de collectie.

Uitgangspunten

- Het gekozen risicoprofiel is "gebalanceerd", met een beleggingshorizon van 10 jaar. De belangrijkste indicator is het deel wat gemiddeld in aandelenfondsen/zakelijke waarden mag worden belegd, zijnde 50% van beleggingen en belegbare liquiditeiten, plus of minus circa 10% met het oog op marktontwikkelingen. De rest is belegd in rentedragende waarden en liquiditeiten.
- De beleggingsportefeuille is in de loop van 2018 omgezet naar een duurzame portefeuille.

Aangezien koersresultaten niet worden begroot vindt men dit opbrengstpercentage niet direct terug in de begroting.

- De obligatieportefeuille staat al enkele jaren sterk onder druk vanwege lage rentestanden door het beleid van de ECB. De investeringen in aandelenfondsen zijn bedoeld om het vermogen tenminste in waarde vast te houden zonder te streven naar "out performance". De beleggingsinkomsten zijn daarom sterk afhankelijk geworden van rendement op de zakelijke waarden, die echter volatiel zijn.
- De aandelenfondsen zijn sterk gespreid om het risico enigszins te beperken.
- Er wordt niet geïnvesteerd in gestructureerde producten, hedge funds en commodity's.
- Er wordt naar normaalgesproken gestreefd om een bedrag tussen de € 200.000-500.000 liquide te hebben om snel te kunnen reageren als er zich een interessante mogelijkheid voor een aankoop voordoet. Gezien de negatieve rente op bedragen boven de € 100.000 wordt daar nu van afgeweken. Tijdelijk een liquiditeitspositie onder het streefbedrag heeft tot nu toe geen problemen opgeleverd aangezien we bij een 'onverwacht' dure aankoop een deel van de beleggingen voldoende snel liquide kunnen maken.
- Vanuit governance oogpunt is in 2016 besloten het vermogen in beheer te geven aan InsingerGilissen Bankiers.
- Voor het volgen van- en adviseren in het beleggingsbeleid bestaat een Beleggingscommissie. Deze is samengesteld uit één commissaris, de penningmeester van het bestuur en vier leden van de VNHSM. Deze commissie overlegt drie of vier maal per jaar en meestal in aanwezigheid van de betrokken vermogensbank.

Gebeurtenissen sinds balansdatum

Geen.

Begroting 2022

Voor 2022 worden de contributie en overige bijdragen gezet op een bedrag van € 90.000. Een ambitieuze target, maar daar wordt vol op ingezet. De baten van Het Compagnie Fonds wordt iets hoger gesteld dan het niveau van 2021 op € 10.000. Diverse gebruikelijke kostenposten worden verwacht min of meer gelijk te blijven. Er resteert een ruimte van circa € 40.000 als voor aankopen bij een sluitende begroting. De VNHSM is nog in gesprek met het Museum over extra financiële ondersteuning voor restauraties en voor een nieuw initiatief: 'conservator in opleiding'.

Risico's en onzekerheden

De VNHSM en haar eigendommen lopen in principe risico's ten aanzien van -juiste- aankopen, diefstal, schade, kwijtraken e.d. van objecten van de collectie, aansprakelijkheid in het maatschappelijk verkeer, financiële marktrisico's met betrekking tot de belegging van het vermogen, fouten en fraude met betrekking tot het administratieve beheer en administratie, het zich houden door partijen aan de van overeenkomsten met de Staat de Nederlanden en Het Scheepvaartmuseum.

Het bestuur is van mening dat dergelijke risico's voldoende worden onderkend, beheerst en voor zover mogelijk en nuttig op voldoende wijze worden gemitigeerd bijvoorbeeld door de beschikbaarheid en inschakeling van deskundigen, afspraken met het Museum, beleid en maatregelen van en door het Museum, procedures, controles, en/of verzekeringen. De VNHSM wordt uiteraard geconfronteerd met onzekerheden ten aanzien van de toekomstige positie van de ontwikkeling van het ledenaantal en baten, de ontwikkeling van het Museum, vermogensopbrengsten, ontwikkelingen op de markt voor museale objecten etc.

De openstelling van het naburige "Marine terrein" is uitgesteld. Met betrekking tot de veiligheid van het Collectie-depot "Het Behouden Huis", dat zich op de belendende terreinen bevindt, is dit goed nieuws.

Toekomstig beleid

Zoals eerder vermeld, het marketingbeleid van Scheepvaartmuseum en VNHSM, leden en fondsenwerving en samenwerking met het Compagnie Fonds blijft onze aandacht houden.

Tot slot

De VNHSM is al degenen die aan haar hebben geschonken of hebben bijgedragen, waaronder particulieren, alle leden van de VNHSM, waaronder mede diegenen die deel uitmaken van de Fellowshipskring, de Zeilkring, de Collectiekring en daarnaast Het Compagnie Fonds, en alle andere fondsen en sponsors zeer erkentelijk. Daarnaast wil zij haar waardering uitspreken voor de plezierige en constructieve samenwerking met Directie alsmede de samenwerking met de medewerkers van het Museum en hun ondersteuning voor de activiteiten en administratie van de VNHSM. Uiteraard hopen wij dat het in het aankomende jaar weer mogelijk blijft om het Museum het hele jaar te bezoeken en we mitsdien ook elkaar weer fysiek kunnen ontmoeten. Wij kijken daar naar uit.

Het Bestuur

Amsterdam, 19 april 2022.

Verslag Raad van Commissarissen 2021

In dit jaarverslag legt de Raad van Commissarissen van de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum verantwoording af over haar werkzaamheden in het jaar 2021.

Taken van de Raad van Commissarissen

Volgens artikel 8 van de statuten heeft de Raad van Commissarissen *“tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de Vereeniging. Hij staat het bestuur met raad ter zijde.”*

De Raad van Commissarissen heeft de volgende bevoegdheden:

- het geven van adviezen aan het Bestuur;
- het opstellen van een voordracht voor de benoeming van bestuursleden of leden van de Raad van Commissarissen;
- het verlenen van goedkeuring aan bepaalde bestuursbesluiten, onder andere het vaststellen van beleidsplannen, begroting en de jaarrekening, het vervreemden van collectieobjecten, het wijzigen van bruikleenovereenkomsten met de Staat en de benoeming van de accountant;
- het geven van advies aan de algemene ledenvergadering met betrekking tot de jaarstukken;
- het bijeenroepen van de algemene ledenvergadering;
- de goedkeuring van statutenwijziging en ontbinding van de VNHSM.

De Raad van Commissarissen oefent haar toezichhoudende taak op het beleid van het Bestuur onder meer uit door het bijwonen van vergaderingen van het Bestuur en deelname aan bestuurscommissies, het houden van vergaderingen buiten aanwezigheid van het Bestuur, het aan de orde stellen bij het Bestuur van onderwerpen die de Raad van Commissarissen van belang acht en deze ook buiten vergadering met het Bestuur te bespreken en het voeren van gesprekken met bestuursleden over het functioneren van de VNHSM. Ten slotte houdt zij toezicht op de jaarrekening via de Financiële Commissie.

De Raad van Commissarissen vergadert in beginsel onder leiding van de voorzitter van het Bestuur, die overigens geen lid van de Raad van Commissarissen is. De Raad van Commissarissen kan besluiten zonder de voorzitter van het Bestuur te vergaderen. De Raad van Commissarissen vergadert ten minste eenmaal per jaar.

Samenstelling van de Raad van Commissarissen

De leden zijn voor twee perioden van vier jaren benoembaar door de algemene ledenvergadering op bindende voordracht van de Raad van Commissarissen.

De Raad van Commissarissen bestond in 2021 uit:

- de heer W. Nagtegaal, vice-admiraal b.d. – benoemd in 2014, herbenoemd in 2018;
- de heer drs. P.J. Schoon – benoemd in 2017, herbenoemd in 2021;
- mevrouw dr. J.E.P. Leistra – benoemd in 2019;
- mevrouw mr. R.L. thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg - Manger Cats – benoemd in 2020.

Vergaderingen van de Raad van Commissarissen gedurende 2021

De COVID-pandemie heeft – zoals elders in dit jaarverslag beschreven – de mogelijkheden voor het Museum om tentoonstellingen en andere activiteiten te organiseren en bezoekers te ontvangen wederom beperkt. Gelukkig waren er ook periodes met minder restricties en daarmee voor bezoeken aan en samenkomsten in het Museum. Onder andere de opening van de Van der Velde-tentoonstelling heeft daarvan kunnen profiteren. De VNHSM heeft de effecten van het virus eveneens ondervonden; een van de gevolgen is dat de algemene ledenvergadering wederom in digitale vorm moest plaatsvinden en dat vergaderingen van het bestuur en/of de raad van commissarissen afwisselend in digitale en fysieke vorm plaatsvonden. Op 20 april en 16 november nam de Raad van Commissarissen deel aan de vergaderingen van het Bestuur. Op 15 juni hebben het bestuur en de commissarissen langer de tijd genomen om in een ‘strategisch beraad’ onderwerpen te bespreken. De Raad van Commissarissen heeft in 2021 meerdere keren onderling vergaderd. De heer Nagtegaal werd voor die vergaderingen als voorzitter aangewezen.

Tijdens de vergaderingen met het Bestuur stond een groot aantal onderwerpen op de agenda, waaronder: financiën, begroting, activiteitenplan, jaarrekening, beheer van het vermogen van de VNHSM, fundraising, collectieplan, verwerving van kunstwerken en andere objecten, ledenadministratie- en werving, en de algemene ontwikkelingen in het Museum. De raad van commissarissen heeft kunnen constateren dat de VNHSM en het Museum zich door de pandemie heenslaan waaraan het elan van nieuw aangetreden medewerkers in beide organisaties bijdraagt.

Tijdens de onderlinge vergadering (buiten aanwezigheid van het Bestuur) werd gesproken over de relatie tussen de VNHSM en het Museum, de werkwijze van het Bestuur, de werving van nieuwe leden en de samenstelling van de Raad van Commissarissen.

De Raad van Commissarissen was aanwezig tijdens de algemene ledenvergadering op 27 mei. Door die algemene ledenvergadering werd op voorstel van de Raad van Commissarissen de jaarrekening 2020 van de VNHSM goedgekeurd en ingestemd met de herbenoeming van de heer Schoon.

De leden Leistra en Schoon zijn specifiek betrokken bij het toezicht op de collectie van de VNHSM en overleggen regelmatig met de museumdirectie en -staf over de collectiestrategie. Zij hebben volgend op de totstandkoming van het nieuwe collectieplan 2021-2024 met het Museum over de implementatie daarvan gesproken. Na het vertrek van het lid collecties in het bestuur (juni 2020) hebben zij desgevraagd door de voorzitter de werkzaamheden van het lid collecties tijdelijk waargenomen.

Het lid thoe Schwartzenberg was lid van de Beleggingscommissie van de VNHSM.

De leden Nagtegaal en thoe Schwartzenberg vormden de Financiële Commissie van de Raad van Commissarissen en hebben in het voorjaar met de penningmeester en de accountant van de VNHSM overlegd over de financiële jaarstukken 2020.

Jaarrekening 2021

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

na resultaatbestemming in euro's		31 december 2021	31 december 2020
ACTIVA			
Materiële vaste activa	A	PM	PM
Vorderingen en overlopende activa	B	10.871	17.992
Effecten	C	6.745.901	6.006.800
Liquide middelen	D	<u>34.004</u>	<u>34.376</u>
		6.790.776	6.059.167
Totaal		<u><u>6.790.776</u></u>	<u><u>6.059.167</u></u>
PASSIVA			
<i>Reserves en fondsen</i>			
Reserves	E		
- Continuïteitsreserve		65.000	65.000
- Algemene Reserve		5.209.980	4.640.526
- Bestemmingsreserve Aankopen		<u>200.000</u>	<u>100.000</u>
		5.474.980	4.805.526
Bestemmingsfondsen	F		
- Warnsinck Fonds		28.072	28.072
- Balfoort-Roggeveen Fonds		<u>1.203.700</u>	<u>1.203.700</u>
		1.231.772	1.231.772
		6.706.752	6.037.298
Kortlopende schulden	G	84.024	21.870
Totaal		<u><u>6.790.776</u></u>	<u><u>6.059.167</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

in euro's		Begroting 2022	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Baten :					
Baten leden & nalatenschappen	I	90.000	68.386	95.000	75.081
Baten aankopen	J	0	0	0	0
Rentebaten en baten uit beleggingen	K	40.000	775.750	35.000	278.636
Baten bijdragen Jaarboek	L	7.500	6.623	7.500	395
Overige baten (HCF)	M	10.000	8.640	10.000	2.077.245
Som der baten		147.500	859.400	147.500	2.431.357
Lasten :					
Bestedingen P					
Verwerving collectie	P1	40.000	44.762	40.000	2.545.909
Verwerving Warnsinck collectie	P2	0	0	0	0
Kennis collectie	P3	20.000	30.617	22.500	22.817
		60.000	75.379	62.500	2.568.725
Wervingskosten baten Q					
Kosten leden & nalatenschappen	Q1	30.000	48.120	30.000	34.531
Kosten van beleggingen	Q2	34.000	36.462	30.000	34.311
Overige kosten + onvoorzien	Q3	4.500	8.200	7.000	3.421
		68.500	92.783	67.000	72.263
Beheer en administratie					
Kosten beheer & financiële admin	R	19.000	21.784	18.000	19.459
Som der lasten		147.500	189.946	147.500	2.660.448
Som van baten en lasten		0	669.454	0	-229.091
Resultaatbestemming					
Toevoeging/onttrekking aan :					
Continuïteitsreserve			0		0
Algemene reserve			569.454		181.352
Bestemmingsreserve aankopen			100.000		-322.943
Warnsinck Fonds			0		0
A.J. Eschauzier Fonds			0		0
H.P.A. Eberwein Fonds			0		0
Balffoort-Roggeveen Fonds			0		-87.500
TOTAAL			669.454		-229.091

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2021

De Vereeniging

De Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum is opgericht in 1916 en zetelt in Amsterdam. Belangrijke doelstellingen zijn het bijeen brengen en uitbreiden van de collectie en de verbreiding van maritieme historische kennis in het algemeen en in het bijzonder gerelateerd aan de collectie. De Vereeniging financiert aankopen uit de opbrengst van het vermogen en ontvangen legaten en schenkingen, zonder overheidssubsidie. Waar nodig en mogelijk wordt een beroep gedaan op externe fondsen.

Daarnaast ziet de Vereeniging als eigenaar toe op de instandhouding van de collectie door de Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam. Met haar vele leden en begunstigers vormt de Vereeniging ook de "particuliere basis" van het Scheepvaartmuseum.

Algemeen

De opstelling van de jaarrekening volgt de Richtlijn RJK C-1 : "Kleine organisaties zonder winststreven", zoals opgesteld door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarbij wordt grotendeels de indeling van de richtlijn RJ 650 "Fondsenwervende organisaties" gebruikt : dat was de richtlijn die de afgelopen jaren gevolgd werd. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de Vereeniging.

Verslagleggingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagleggingsperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar

Begroting

In de begroting wordt geen rekening gehouden met koersresultaten op beleggingen.

PM (Pro Memorie)

Posten waarbij niet, of niet met voldoende betrouwbaarheid, is vast te stellen wat de omvang zou kunnen zijn worden vermeld als "PM"

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het Bestuur/Raad van Commissarissen oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

Verzameling en inventaris museum 's Lands Zeemagazijn

Alle delen van de verzameling en de inventaris van de Vereeniging zijn aan de Staat der Nederlanden in bruikleen afgestaan. De Staat heeft op zich genomen als een goed huisvader voor de bewaring, het behoud en het tentoonstellen van de verzameling te zorgen; de kosten van bewaring, behoud en beheer komen voor rekening van de Staat. Een en ander is vastgelegd in een overeenkomst van bruikleen tussen de Staat der Nederlanden en de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum d.d. 7 januari 1975 en is bij de verzelfstandiging van het museum in 1994 vernieuwd.

De verzameling wordt als "PM" op de balans vermeld.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Effecten

Beursgenoteerde effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen actuele waarde (reële waarde). De reële waarde van beursgenoteerde effecten is gelijk aan de beurswaarde.

Beursgenoteerde obligaties die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Andere dan beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere actuele (reële) waarde. In dat laatste geval wordt de reële waarde benaderd met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen en –technieken. Waardevermeerderingen van op actuele waarde gewaardeerde effecten worden onmiddellijk in de winst- en verliesrekening verwerkt. Waardeverminderingen van op actuele waarde gewaardeerde effecten worden eveneens onmiddellijk in de winst- en verliesrekening verwerkt. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de effecten worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Ingevolge een Bestuursbeslissing van 12 september 2006 wordt niet het gehele resultaat uit beleggingen als besteedbaar aangemerkt. Een deel daarvan wordt herbelegd teneinde de koopkracht van het vermogen op langere termijn (10 jaar en meer) in stand te houden. Uitgaande van de bestaande beleggingsopbouw en op advies van de bank heeft het Bestuur besloten uit het totale beleggingsrendement jaarlijks € 60.000 als besteedbaar aan te merken, dit met ingang van het boekjaar 2006. Voor het jaar 2021 is middels een bestuursbesluit voor de begroting besloten het saldo van de bestemmingsreserve Aankopen aan te vullen tot €200.000.

Schulden

Schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. In een zakelijke transactie zal de reële waarde op het moment van de transactie gelijk zijn aan de kostprijs. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden dienen in de waardering bij eerste verwerking te worden opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De nominale waarde van een schuld is de hoofdsom die wordt genoemd in de overeenkomst waaruit de schuld is ontstaan.

Reserves

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit en lopende verplichtingen van de Vereeniging te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

Overige reserves

De bestedingsmogelijkheden van de overige reserves, te weten de Algemene Reserve en de Bestemmingsreserve Aankopen, zijn door het Bestuur bepaald.

Bestemmingsfondsen

De fondsen op naam betreffen middelen die verkregen zijn met een door de schenkers aangegeven bestemming.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Kostentoe rekening

Kosten worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten of kosten beheer en administratie op basis van de volgende maatstaven:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend
- niet direct toerekenbare kosten worden verantwoord onder kosten beheer en administratie

Legaten en nalatenschappen

Legaten en nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige betalingen in de vorm van uitkeringen worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit legaten en nalatenschappen, voorzover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord.

Toelichting op de balans

A. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Dit betreft de verzameling van de Vereeniging welke "PM" opgenomen is op de balans.
Verwervingen in het boekjaar worden "PM" toegevoegd aan de inventarislijst van de Vereeniging.

B. VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	2021	2020
Debiteuren	968	1.488
Obligatierente (opgelopen)	463	1.227
Te vorderen BTW	0	1.727
Overige vorderingen	9.440	13.550
Totaal	<u>10.871</u>	<u>17.992</u>

C. EFFECTEN

	2021	in %	2020	in %
Vastrentende waarden (obligaties & geldmarktfondsen)	3.306.847	49%	2.893.322	48%
Zakelijke waarden (aandelen)	3.329.908	49%	3.076.920	51%
Geldmarktfondsen	0	0%	0	0%
Liquiditeiten (beleggingsrekeningen)	109.146	2%	36.558	1%
Totaal	<u>6.745.901</u>	<u>100%</u>	<u>6.006.800</u>	<u>100%</u>

De norm van het beleggingsbeleid ten aanzien van de opbouw van de portefeuille is 50% aandelen en 50% vastrentende waarden, zoals vastgesteld door het Bestuur bij een met de bank overeengekomen gebalanceerd risicoprofiel. Deze percentages kunnen variëren met een bandbreedte van plus en minus 10%. Voor de beoordeling van de verdeling van de effecten tussen obligaties en aandelen in de effectenportefeuille worden beleidsmatig de saldi op de beleggingsrekeningen en de liquide middelen mede in beschouwing genomen.

Het beheer van de portefeuille is ondergebracht bij InsingerGilissen Bankiers. Het beheer van de portefeuille vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het Bestuur, in samenspraak met en onder controle van de Beleggingscommissie die bestaat uit een Commissaris, twee Bestuursleden waaronder de Penningmeester, plus 2 leden van de Vereeniging.

	Effecten portefeuille	Beleggings rekening	Totaal
Stand per 1 januari	5.970.242	36.558	6.006.800
Mutatie Aankopen/ Verkopen	-71.907	71.907	0
Verzilvering effecten		0	0
Opbrengsten		38.092	38.092
Kosten		-37.413	-37.413
Koersresultaat	738.422	0	738.422
Stand per 31 december	<u>6.636.757</u>	<u>109.144</u>	<u>6.745.901</u>

Het rendement op de beleggingsportefeuille over 2021 bedraagt voor aftrek van de kosten vermogensbeheer 12,9% (over 2020 : 4,7%). Na aftrek van de bankkosten bedraagt het 12,3% (over 2020 : 4,1%). Het bestaat uit de volgende componenten:

	Rente	Dividend	Obligatie Rente	Koers Resultaat	Totaal
Effectenportefeuille	0	36.972	666	738.422	776.060
Beleggingsrekening	0	0	0	0	0
Totaal voor aftrek kosten	<u>0</u>	<u>36.972</u>	<u>666</u>	<u>738.422</u>	<u>776.060</u>
Kosten vermogensbeheer					-36.462
Totaal na aftrek kosten					<u><u>739.598</u></u>

D. LIQUIDE MIDDELEN

	2021	2020
ING Bank N.V.	34.004	34.376
Totaal	<u>34.004</u>	<u>34.376</u>

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

E. RESERVES

	2021	2020
Continuïteitsreserve	65.000	65.000
Overige reserves	5.409.979	4.740.525
Totaal	<u>5.474.979</u>	<u>4.805.525</u>

Continuïteitsreserve

	2021	2020
Stand per 1 januari	65.000	65.000
Resultaatbestemming	0	0
Stand per 31 december	<u>65.000</u>	<u>65.000</u>

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit en lopende verplichtingen van de Vereeniging te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten. Het Bestuur acht de huidige reservering toereikend.

Overige reserves

	Algemene Bestemmings		Totaal
	Reserve	Reserve Aankopen	
Stand per 1 januari	4.640.525	100.000	4.740.525
- toevoegingen via resultaatbestemming	569.454	117.973	687.427
- bestedingen via resultaatbestemming	0	-17.973	-17.973
Stand per 31 december	<u>5.209.979</u>	<u>200.000</u>	<u>5.409.979</u>

Op bovenstaande overige reserves berust geen verplichting. De aanwending en omvang van deze reserves is onderhevig aan een bestuursbeslissing.

- De algemene reserve is het vermogen dat dient tot het genereren van inkomsten uit beleggingen voor aankopen ten behoeve van collectievorming, alsmede het verbreiden van kennis over de collectie en maritieme kennis in het algemeen. Het Bestuur bepaalt jaarlijks het bedrag toe te delen aan de bestemmingsreserve aankopen.
- De bestemmingsreserve aankopen heeft als doel het mogelijk maken van verwervingen voor de collectie en is het resultaat van een jaarlijkse allocatie, vermeerderd met specifieke bijdragen van derden, minus bestedingen aankopen.

F. BESTEMMINGSFONDSEN

Warnsinck Fonds

Het Warnsinck Fonds ontstond na het overlijden van prof. J.C.M. Warnsinck ktz b.d. in 1943. Het fonds begon met een startbedrag van f 6.000, zijnde het surplus van middelen, door derden bijeengebracht, voor de aankoop van de zogenaamde Bibliotheek Warnsinck. Het fonds wordt besteed aan de aankoop van maritieme boeken. Er worden geen specifieke beleggingsopbrengsten aan het fonds toegerekend.

	2021	2020
Stand per 1 januari	28.072	28.072
- besteding via resultaatbestemming	0	0 *
Stand per 31 december	<u>28.072</u>	<u>28.072</u>

* vanaf 2016 wordt geen (fictief) beleggingsresultaat meer toegerekend en alleen de bestedingen geboekt.

Balfoort-Roggeveen Fonds

Het Balfoort-Roggeveen Fonds betreft de helft van de nalatenschap van de heer Robert Willem Balfoort, overleden in 2015. Het tot balansdatum uitgekeerde bedrag van de nalatenschap bedraagt € 1.432.248. De andere helft van de nalatenschap is in vruchtgebruik onder bewindvoering van de executeur-bewindvoerder. Gezien de mogelijk lange periode dat dit vruchtgebruik kan duren wordt aan dat deel van de erfenis op dit moment geen waarde toegekend.

Dit fonds zal ten doel hebben (het bijdragen in) de financiering van de koop van schilderijen en kunstvoorwerpen met als onderwerp de Nederlandse scheepvaart uit de periode van de overgang van de zeilvaart naar de stoomvaart, en van havengezichten uit die periode.

Gedurende 2021 zijn er geen schilderijen aangekocht. In 2020 zijn er twee schilderijen aangekocht met behulp van het Balfoort-Roggeveen Fonds, te weten het schilderij van de Raderstoomboot van Petrus Johannes Schotel (€75.000) en het schilderij de SS Kalamar in de Amsterdamse Houthaven van Cornelis Vreedenburgh (€12.500).

	2021	2020
Stand per 1 januari	1.203.700	1.291.200
- besteding via resultaatbestemming	0	-87.500
Stand per 31 december	<u>1.203.700</u>	<u>1.203.700</u>

G. KORTLOPENDE SCHULDEN

	2021	2020
Crediteuren	9.172	0
Te betalen BTW	658	0
Overlopende passiva	74.194	21.870
	<u>84.024</u>	<u>21.870</u>

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord. Verplichtingen van meer dan 1 jaar zijn verwerkt onder de langlopende schulden.

De overlopende passiva bestaat uit een bijdrage aan de Stichting Fellowships ad € 6,567 en diverse nog te betalen kosten voor 2021 waaronder de beheerskosten Scheepvaartmuseum, accountantskosten en de laatste kwartaal fee van de vermogensbeheer. De stijging is het gevolg van het nog niet factureren van de beheerskosten (€ 34.525), waar dat in 2020 wel was gebeurd, en nog te ontvangen facturen inzake aankopen (€ 11.855).

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam.

Op 25 augustus 2020 is er tussen de Vereeniging en de Stichting Fellowships een overeenkomst gesloten waarin de Vereeniging de Stichting toezegt uit vrijgevigheid voorwaardelijk de activiteiten en doelstellingen van de Stichting te steunen. De steun bestaat gedurende de jaren 2020 tot en met 2024 uit een financiële bijdrage van € 12.500 per kalenderjaar.

Voorts heeft de Vereeniging een “Fellowship kring” opgericht binnen de leden van de Vereeniging. De bijdragen uit deze kring zullen specifiek bestemd zijn voor Fellowships van de Stichting.

Schenking schilderij

Via een notariële akte d.d. 21 december 2020 is er een schilderij geschonken aan de Vereeniging waarvan de waarde is bepaald op € 95.000. Het gaat om een schilderij van Petrus Johannes Schotel genaamd "Schepen op ruw weer".

De schenking aan de Vereeniging wordt gedaan in de vorm van een periodieke uitkering in vijf jaarlijkse termijnen ingaande in 2020. In het jaar waarin de laatste uitkering wordt gedaan is het schilderij geheel in eigendom van de Vereeniging en zullen de uitkeringen en het aankoopbedrag verantwoord worden in de staat van Baten en Lasten van de Vereeniging. Het schilderij is overgedragen aan de Vereeniging en zal tot het geheel in eigendom is overgegaan formeel in bruikleen zijn bij de Vereeniging.

In 2024 zal de uitkering en het aankoopbedrag worden verantwoord in de staat van Baten en Lasten.

Nalatenschap de heer R.W. Balfort

In 2015 en 2016 heeft de Vereeniging een aanzienlijk bedrag ontvangen uit de nalatenschap van wijlen de heer R.W. Balfort. De Vereeniging is enig erfgenaam waarbij sprake is van levenslang vruchtgebruik bij een derde van de helft van de erfenis. Ten zijner tijd zal het dan bestaande deel van de nalatenschap, dat nu in vruchtgebruik is, ook toevallen aan de Vereeniging.

Toelichting op de staat van baten en lasten

I. Baten

Baten leden & nalatenschappen

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Contributies & Bijdragen	66.686	95.000	74.741
Giften	1.700	0	340
Subtotaal	68.386	95.000	75.081
Nalatenschappen	0	0	0
Totaal	68.386	95.000	75.081

J. Baten aankopen

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Bijdrage	0	0	0
Totaal	0	0	0

K. Rentebaten en baten uit beleggingen

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Obligatierente	666	15.000	3.423
Dividend	36.972	19.000	30.387
Rente op liquide middelen	-310	1.000	-175
Subtotaal	37.328	35.000	33.635
Gerealiseerd koersresultaat effecten Vereeniging	33.993	pm	-22.479
Ongerealiseerd koersresultaat effecten Vereeniging	704.429	pm	267.480
Totaal	775.750	35.000	278.636

De toename van baten uit beleggingen t.o.v. vorig jaar is vooral een gevolg van een hoger ongerealiseerd koersresultaat dan in 2020. Ook de meeste overige componenten (obligatierente en gerealiseerd koersresultaat) zijn hoger dan vorig jaar. De rente op liquide middelen is nagenoeg een 0 percentage. In de begroting was zoals gebruikelijk voor het koersresultaat een "PM" post opgenomen.

L. Baten bijdragen jaarboek

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Bijdrage leden	6.623	7.500	395
Bijdrage fondsen	0	0	0
Totaal	6.623	7.500	395

Vorig jaar is er, als gevolg van het uitstellen van de vd Velde tentoonstelling vanwege de COVID-19 pandemie, geen jaarboek verschenen. In 2021 is er wel een jaarboek uitgebracht, Willem van de Velde & Zonen (1.000 stuks). Er werden in 2021 geen bijdrage van fondsen ontvangen.

M. Overige baten

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Bijdrage Stichting Het Compagnie Fonds	8.640	10.000	8.400
Gebruiksvergoeding wandtapijten	0	0	2.068.198
Diverse baten	0	0	647
	8.640	10.000	2.077.245

De bijdrage van de Stichting HCF steeg aangezien er een aantal nieuwe contracten is afgesloten met participanten van HCF1.0. De Vereeniging was in het verleden nauw betrokken bij de opzet van de Stichting HCF en deelt derhalve mee met 10% van de jaarlijkse bijdrage van de deelnemers.

In 2021 is er geen gebruiksvergoeding wandtapijten, wat gerelateerd was aan een aankoop in 2020. De diverse baten in 2021 is nihil (2020 betreft bijdrage aan de vaartocht van de Jonge Compeanen).

P. Bestedingen

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
P1. Verwerving collectie			
- aankopen algemeen	17.973	410.000	2.439.508
- aankopen schilderijen	0	0	8.500
- aankopen/restauraties Balfoort Roggeveen fonds	0	0	87.500
- kosten restauraties en verwerving	26.789	0	10.401
	<u>44.762</u>	<u>410.000</u>	<u>2.545.909</u>

In 2021 werd een lager bedrag besteed aan aankopen dan in 2020. Dit is grotendeels het gevolg van de aankoop van een tweetal wandtapijten van Van de Velde die in januari 2020 werd gedaan (€ 2,1m). De eigen bijdrage van de Vereeniging hiervan bedroeg € 370.000.

De Vereeniging heeft een aantal kleinere aankopen uit eigen middelen gedaan gedurende 2021, zoals Loodglas met gravure van Suriname (€11.500), Flintlock pistool (€ 4.000) en diverse penningen.

De kosten van restauratie waren in 2021 voornamelijk gerelateerd aan de restauratie van een aantal schilderijen uit de collectie welke in 2021 te zien zijn in de Van de Velde tentoonstelling.

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
P3. Kennis collectie			
- Stichting Maritieme Leerstoel	0	6.500	3.750
- Stichting Fellowships	16.878	3.500	19.067
- Uitgave Jaarboek	13.739	12.500	0
	<u>30.617</u>	<u>22.500</u>	<u>22.817</u>

De Stichting Fellowships ontving in 2021 een vaste bijdrage van €12.500. Het resterende bedrag van € 4.378 betreft de uitkering van de bijdrage van de leden aan de Fellowshipkring.

De uitgaven voor het jaarboek zijn iets hoger dan begroot als gevolg van een hogere oplage (1.000 stuks).

Totaal bestedingen	<u><u>75.379</u></u>	<u><u>432.500</u></u>	<u><u>2.568.725</u></u>
---------------------------	----------------------	-----------------------	-------------------------

Q. Werving baten**Q1. Kosten leden & nalatenschappen**

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
- Ledenadministratie, werving en activiteiten	32.150	18.000	20.924
- Kosten nieuwsbrief "Zeemagazijn"	15.343	10.000	12.554
- Overige kosten	628	2.000	1.053
	<u>48.120</u>	<u>30.000</u>	<u>34.531</u>

De kosten van de ledenadministratie en het Zeemagazijn t.o.v. 2020 is sterk gestegen door de kosten van een extra ledenwervingcampagne in de online media. De hogere kosten voor het Zeemagazijn ten opzichte van 2020 zijn gerelateerd aan porti kosten. De kosten van de financiële administratie voor de Vereeniging van ruim € 12.000 worden verantwoord bij "Kosten beheer en financiële administratie".

Q2. Kosten van beleggingen

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Fee vermogensbeheer InsingerGilissen Bank	36.462	30.000	34.311
Totaal	<u>36.462</u>	<u>30.000</u>	<u>34.311</u>

De fee voor het vermogensbeheer is hoger dan begroot en in 2020 als gevolg van de gestegen waarde van de portefeuille

Q3. Overige kosten

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Portikosten jaarboek/jaarstukken	2.371	3.500	1.601
Overige	5.829	3.500	1.820
Totaal	<u>8.200</u>	<u>7.000</u>	<u>3.421</u>

De kosten van de activiteiten voor leden betreffen voornamelijk de portikosten t.b.v. verzending jaarstukken. De drukkosten van het jaarverslag worden verantwoord in de post overige.

R. Kosten beheer en financiële administratie

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Accountantskosten	6.562	6.000	6.677
Kosten financiële administratie	12.554	12.000	12.554
Diverse kosten	2.667	0	228
	<u>21.784</u>	<u>18.000</u>	<u>19.459</u>

De Vereeniging heeft, net als in 2021, geen werknemers in dienst.

Bezoldiging Bestuur

Het bestuur verricht zijn werkzaamheden onbezoldigd.

Bezoldiging Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen verricht zijn werkzaamheden onbezoldigd.

Getekend,

R.P.M. van Slobbe, voorzitter

M.R. de Brauw, penningmeester

Overige gegevens***Resultaatbestemming***

Het resultaat wordt als volgt verdeeld:

	2021	2020
Toevoeging/onttrekking aan :		
Continuïteitsreserve	0	0
Algemene Reserve	569.454	181.352
Bestemmingsreserve Aankopen	100.000	-322.943
Warnsinck Fonds	0	0
Balfoort-Roggeveen Fonds	0	-87.500
	<hr/>	<hr/>
Totaal resultaat	<u>669.454</u>	<u>-229.091</u>

Pagina bestemd voor de controleverslag accountant

Bijlagen :

1a : Raad van Commissarissen, Bestuur en Commissies 2021

1b : Rooster van aan- en aftreden bestuursleden en commissarissen

1c : Nevenfuncties leden van het bestuur

2 : Ledenbestand en Directe baten en lasten van de leden

3 : Mutatie Reserves en Fondsen

Bijlage 1a : Raad van Commissarissen, Bestuur en Commissies 2021

Ereleden

Jhr. mr. J.P.E. Teding van Berkhout

Leden van verdienste

H. Hazelhoff Roelfzema

Mevrouw E.Y. Henny-de Jong

Raad van Commissarissen

W. Nagtegaal, vice-admiraal b.d.

Drs. P.J. Schoon

Mevrouw Dr. J. Leistra

Mevrouw R.L. thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg - Manger Cats

Bestuur

R.P.M. van Slobbe

voorzitter

Mevrouw mr. A.M.J.M. Ploumen

secretaris

drs. M.R. de Brauw

penningmeester

vacature

lid collectie

Mevrouw mr. L.P. de Hon

lid leden/fondsenwerving

drs. C.J-A.E.M. Sassen

lid leden/fondsenwerving

Financiële Commissie

W. Nagtegaal, vice-admiraal b.d.

Mevrouw R.L. thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg - Manger Cats

Beleggings Commissie

G. Vehmeijer

P.R. Koster

drs M.R. de Brauw

ir.drs. W.J.N. Hoek

mr. drs. D.F. Lunsingh Scheurleer

Mevrouw R.L. thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg - Manger Cats

Audit Commissie Collectiebeheer

R. Kok

Mw. M. van de Ven

Bijlage 1b : Rooster van aan- en aftreden bestuursleden en commissarissen

Bestuursleden

Statutair : - benoeming voor 4 jaar; herbenoembaar voor maximaal één termijn

- 5 tot 7 bestuursleden

	aangetreden	herbenoemd/ herbenoembaar	einde termijn
R.P.M. van Slobbe	2014	2018	2022
Mevrouw mr. A.M.J.M. Ploumen	2014	2018	2022
drs. M.R. de Brauw	2017	2021	2025
Mevrouw mr. L.P. de Hon	2020	2024	2028
drs. C.J-A.E.M. Sassen	2020	2024	2028
drs. H. de Bles	2019	afgetreden mei 2021	

Commissarissen

Statutair : - benoeming voor 4 jaar; herbenoembaar voor maximaal één termijn

- minstens 3 commissarissen
- maximaal 5 commissarissen
- voorzitter is geen lid

W. Nagtegaal, vice-admiraal b.d.	2014	2018	2022
P.J. Schoon	2017	2021	2025
Dr. J. Leistra	2019	2023	2027
Mevrouw R.L. thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg - Manger Cats	2020	2024	2028

Bijlage 1c : Nevenfuncties leden van het bestuur

R.P.M. van Slobbe, voorzitter

<i>Partner</i>	Oxalis Coöperatie u.a.
<i>Lid Bestuur</i>	Stichting Kunstbezit Koninklijke Nedlloyd
<i>Lid Raad van Commissarissen</i>	Nile Dutch (tot 1/7/21)
<i>Lid Raad van Advies</i>	Tagpoint Training B.V.
<i>Voorzitter</i>	Bestuur Stichting Ondersteuningsfonds NISS (Nationaal Instituut voor Scheepvaart en Scheepsbouw)

drs. M.R. de Brauw, penningmeester

<i>Algemeen Directeur</i>	SAIL Event Partners
<i>Senior Projectmanager</i>	Havenbedrijf Amsterdam NV
<i>Bestuur Penningmeester</i>	Stichting Waarborgfonds Sport
<i>RvT Penningmeester</i>	Topsport Amsterdam

Mevrouw mr. A.M.J.M. Ploumen, secretaris

<i>Partner</i>	Van Doorne N.V.
<i>Voorzitter</i>	Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
<i>Secretaris</i>	Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat
<i>Voorzitter</i>	Stichting Voorzieningsfonds Notariaat
<i>Bestuurslid</i>	Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
<i>Lid</i>	Raad van advies Vereniging Jonge Onroerend Goed Juristen (VJOJ)

Mevrouw mr. L.P. de Hon

<i>Partner</i>	maatschap So.Legal
----------------	--------------------

drs. C.J-A.E.M. Sassen

<i>Partner</i>	Huijskens Sassen Communications
<i>Vice-voorzitter</i>	CDA Amsterdam
<i>Voorzitter</i>	Elisabethstichting

Bijlage 2 : Ledenbestand & Directe baten en lasten van de leden**Mutaties ledenbestand**

	aantal	aantal
	2021	2020
Leden per 1 januari	907	954
Nieuwe leden	90	42
Beëindigde lidmaatschappen	-118	-89
Mutatie ledenbestand	-28	-47
Leden per 31 december	879	907

Samenstelling ledenbestand

	aantal	aantal
	2021	2020
Leden - normaal lidmaatschap	677	645
Leden - begunstiger	14	16
Leden - begunstiger Fellowshipkring	24	24
Leden - bijzonder begunstiger	3	3
Leden - bijzonder begunstiger Zeilkring	13	23
Leden - bijzonder begunstiger Collectiekring	8	8
Leden voor het leven	14	14
Het Compagnie Fonds leden	105	110
Leden van verdienste	2	2
Ere leden	1	1
Cadeaulidmaatschap (aangeboden door de Vereeniging)	3	25
Erkentelijkheidslidmaatschap (aangeboden door de Vereeniging)	15	36
Totaal leden	879	907

Bijlage 3 : Mutatie Reserves en Fondsen***Continuïteitsreserve***

	2021	2020
Saldo per 1 januari	65.000	65.000
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	<u>65.000</u>	<u>65.000</u>

Algemene Reserve

	2021	2020
Saldo per 1 januari	4.640.525	4.459.173
Toevoeging uit exploitatie resultaat	569.454	181.352
Onttrekking : naar exploitatie	0	0
Saldo per 31 december	<u>5.209.979</u>	<u>4.640.525</u>

Bestemmingsreserve Aankopen

	2021	2020
Saldo per 1 januari	100.000	422.943
Toevoeging uit Fondsen en bijdragen	0	0
Toevoeging : onttrekking uit resultaat	117.973	56.867
Onttrekking exploitatie resultaat	-17.973	-379.810
Saldo per 31 december	<u>200.000</u>	<u>100.000</u>

Warnsinck Fonds

	2021	2020
Saldo per 1 januari	28.072	28.072
Aanschaf boeken	0	0
Saldo per 31 december	<u>28.072</u>	<u>28.072</u>

Balfoort-Roggeveen Fonds

	2021	2020
Saldo per 1 januari	1.203.700	1.291.200
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	-87.500
Saldo per 31 december	<u>1.203.700</u>	<u>1.203.700</u>